

ZO ŽIVOTA SPOLOČNOSTI

Dušan Obernauer — Lubomil Pospíšil: **Skúsenosti s aplikáciou diaľkového prieskumu Zeme (DPZ) v oblasti Západných Karpát** (Bratislava 8. 3. 1984)

Odborná geofyzikálna skupina pri Slovenskej geologickej spoločnosti v Bratislave v spolupráci s odbornou skupinou inžinierskej geológie usporiadala 8. marca 1984 odborný seminár Skúsenosti s aplikáciou metód diaľkového prieskumu Zeme (DPZ) v oblasti Západných Karpát. Zúčastnilo sa na ňom 87 pracovníkov z 12 geologických a geofyzikálnych pracovísk a bolo prednesených 7 referátov, ktoré stručne, ale výstižne charakterizovali princípy metód DPZ, možnosti ich používania v rozličných odvetviach národného hospodárstva a na konkrétnych príkladoch dokumentovali prínos výsledkov DPZ pri riešení problematiky v rozličných geovedných disciplínach.

Úvodný referát poskytol prehľad metód DPZ používaných v ČSSR, vysvetlil princípy fotografických a nefotografických metód, ich výhody a možnosti uplatnenia pri geologickom výskume nášho územia. Účastníkov stručne informoval aj o programoch Interkozmos a o podiele čs. odborníkov na ich príprave a realizácii (Feranec).

Ďalej sa na konkrétnych príkladoch dokumentovali prejavy známych štruktúrnych fenoménov registrované z kozmických nosičov v oblasti vonkajších a centrálnych Západných Karpát, lineárne a ringové štruktúry a ich charakteristiky. Na materiáloch z Tanzánie a Kene boli dokumentované niektoré pozoruhodné geologické charakteristiky z oblasti východoafrického riftu (Reichwalder). Na príkladoch z územia stredoslovenských a východoslovenských neovulkanitov a vo veporskej časti Slovenského rudohoria bol indikovaný rad línii SV—JZ a SZ—JV, ktoré sú v tesnej korelácii s geofyzikálnymi a geologickými zlomami. V oblasti Vihorlatských

vrchov sa zistil nový vulkanický aparát — Veľká Vavrová a získali sa nové informácie o vulkanickom aparáte Kráľovský Chlmec (L. Pospíšil). Výsledky analýzy družicových snímok sa konfrontovali s údajmi o rozmiestnení a prejavoch ohnísk zemetrasení v oblasti Západných Karpát. Poukázalo sa na reálnu možnosť využiť tieto poznatky na vymedzenie doteraz neznámych aktívnych rozhraní. Príkladom môže byť interpretovaná dvojica rozhraní smeru VSV—ZJZ prebiehajúca z viedenskej panvy do priestoru Vysokých Tatier, resp. Nízkych Tatier, a to najmä v úseku Banská Bystrica—Brezno, kde možno pozorovať veľmi tesné väzby (Pospíšil et al.). Jedno z týchto rozhraní, a to severné, pracovne označené ako „folipo“, analyzuje podrobnejšie ďalší príspevok. Jeho interpretácia ako zlomu, na ktorom nastal vzájomný posun dvoch blokov, môže mať pri spoznávaní stavby v západnej časti Západných Karpát, ako aj pre sledovanie migračných ciest pri formovaní oblastí perspektívnych z hľadiska výskytu uhľovodíkov (Janků et al.) zásadný význam. Veľmi zaujímavý rozbor prejavu „nelineárnej štruktúry Svidník — Stropkov“ v tiažovom poli bol obsahom ďalšieho referátu. Podľa porovnania s analýzou tiažových prejavov nameraných nad 150 známymi ložiskami uhľovodíkov v ZSSR možno uvedenú štruktúru charakterizovať ako jednu z najnádejnejších (Pospíšil et al.). Možnosti a skúsenosti s využitím družicových, ale hlavne leteckých snímok pri riešení úloh inžinierskej geológie interpretoval rozsiahly a príkladmi bohato dokumentovaný referát (Zeman — Holzer).

Odborná geofyzikálna skupina usporiada 8. 11. 1984 Geofyzikálny deň. Prednášky budú zamerané na nové poznatky vyplývajúce z regionálnych geofyzikálnych meraní v oblasti Západných Karpát (hlbinná stavba, hydrogeofyzikálny výskum, výskum metalogenetických štruktúr).